

MĘCZENIE (27) *sb n*

Pierwsze e jasne; teksty nie oznaczają -é.

sg N męczenie (11). ◇ G męczenia (6). ◇ D męczeniu (1). ◇ A męczenie (1). ◇ I męczeniem GroicPorz (3), męчени(e)m (2) BibRadz, BudBib. ◇ L męczeniu (3).

Składnia przydawki równoznaczna z dopełnieniem sprawcy: męczenie czyje (4) BibRadz, SkarŻyw, WujNT (2), od kogo (1) Mącz.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) w. s.v. męczyć; poza tym w objaśnieniu s.v. męczadło, męczeństwo, męka.

Zadawanie cierpień, fizycznych; cruciatus PolAnt, Vulg; tormentum Vulg (27) :

męczenie kogo (2): BibRadz Apoc 9/5; WujNT Apoc 9/5 cf W porównaniu.

W porównaniu (4): A dano iey iest aby ich nie zábijáá/ ále áby byli męczeni przez pięć mieięcy/ á iżby męczenie ich było/ iáko męczenie niedźwiadkowe gdy człowieká obrazi. BibRadz Apoc 9/5; WujNT Apoc 9/5.

a. *Torturowanie, znęcanie się, katowanie; carnificina, cruciatus, crudelitas Mącz, Cn; carnificium, cruciamentum, tormentum, tortura Mącz; poena, supplicium Cn (21) : BibRadz Sap 2/19; Mącz 39a [2 r.], 69d [2 r.], 459b; BudBib Sap 2/19; A one rzekły: Myłmy zle vczyniły y zblądziły/ boiác się doczelnego męczenia twoiego SkarŻyw 125.*

męczenie kogo (1): W obozycie ich áłbo w łtankach/ nalezyone były rozmaíte przypáwy [!] ná Polaki/ płotná łoim z żywicą á z wołkiem nápułzczáne ku męczeniu Polakow BielKron 384v.

Zwrot: »na męczenie wydać« (1): In cruciatum dare, Ná męczenie wydać. Mącz 69d.

Szeregi: »męczenie i cierpienie« (1): iż Krytús ofiarowány być niemoże/ bes męzenia y ćierpienia. KrowObr 178.

»morderstwo i męczenie« (1): Obiecował im pieniądze/ dołtoieństwą/ y pierwłze w woylźcze mieyćá/ ále gdy tym nic niełpráwił/ do innego się obyczáiu vćiekł: do morderstwą y nieznošnego męczenia. SkarŻyw 207.

α. *W procedurze sądowej w celu uzyskania zeznań; quaestio Mącz, Calep [w tym: kogo = złoczyńców (7)] (11) : Co trzebać báciać przed męczeniem Złoczyńców. GroicPorz hhv, C2, hh [2 r.], hh2, hh3v, oo4 [2 r.]; Quaestio item, Sądowne á práwne pyćanie o nieyáki zły vczinek/ męczenie áłbo ciágnienie od katá. Mącz 336a; Calep 884a.*

Szereg: »męczenie i śmierć« (1): SPráwę około męczenia y rozmaítey śmierći roznych złoczyńców/ ludzie náuczeni w Práwie/ bárzo łzeroce á potrzebnie nápićáli GroicPorz hh.

Cf MĘCZYĆ